

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державного податкового
Університету**

від «06» жовтня 2022 № 1007

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ
СПЕЦІАЛЬНИМ ОДЯГОМ, СПЕЦІАЛЬНИМ ВЗУТТЯМ
ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
В ДЕРЖАВНОМУ ПОДАТКОВОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту в Державному податковому університеті (далі - Положення) встановлює порядок забезпечення засобами індивідуального захисту працівників Державного податкового університету (далі-Університет), для яких їх застосування є обов'язковим під час трудового процесу.

1.2. Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону праці» ([2694-12](#)) та статті 163 Кодексу законів про працю України ([322-08](#)) на роботах зі шкідливими та небезпечними умовами праці, а також роботах, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі - ЗІЗ).

Роботодавець (керівник) зобов'язаний забезпечити придбання, комплектування, видачу та утримання ЗІЗ відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці та колективного договору.

Працівники, які залучаються до разових робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій, стихійного лиха тощо, що не передбачені трудовим договором, повинні бути забезпечені необхідними ЗІЗ.

1.3. Положення враховує основні вимоги Директиви Ради Європейського Економічного Співтовариства від 30 листопада 1989 року 89/656/ЄЕС «Про мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці».

1.4. ЗІЗ видаються працівникам тих професій і посад (професійних назв робіт), що застосовуються у відповідних виробництвах, цехах, дільницях, а також під час виконання певних робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах, та передбачені у нормативно-правових актах з охорони праці за нормами безоплатної видачі працівникам спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту (далі - Норми безоплатної видачі ЗІЗ), які встановлюють для обов'язків Ректора мінімум безоплатної видачі ЗІЗ з визначенням захисних властивостей ЗІЗ та строків їх використання (носіння).

1.5. Працівникам, професії та посади (професійні назви робіт) яких передбачені в Нормах безоплатної видачі ЗІЗ працівникам загальних (наскрізних) професій різних галузей промисловості, ЗІЗ видаються незалежно від виду економічної діяльності Університету, за винятком випадків, коли ці професії та посади (професійні назви робіт) передбачені у відповідних Нормах безоплатної видачі ЗІЗ з урахуванням специфічних умов праці.

1.6. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до встановлених Норм безоплатної видачі ЗІЗ з урахуванням шкідливості виробничих і температурних умов для затвердження в установленому порядку центральним органом

виконавчої влади з питань промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду можуть вноситись центральними органами виконавчої влади України за обґрунтованими пропозиціями Університету та/або організацій-розробників цих Норм.

До пропозицій про узгодження змін та доповнень до встановлених Норм безоплатної видачі ЗІЗ додаються:

обґрунтування необхідності внесення в Норми безоплатної видачі ЗІЗ тих чи інших змін та доповнень;

дані про чисельність працівників, стосовно яких ставиться питання про внесення змін та доповнень в Норми безоплатної видачі ЗІЗ, а також про необхідні для цієї мети матеріальні фонди та кошти.

1.7. Засоби індивідуального захисту, що передбачені у нормативно-правових актах з охорони праці, повинні бути видані працівникам залежно від характеру й умов праці на строк носіння, який в будь-якому випадку не повинен перевищувати строку придатності, визначеного документами виробника (Інструкціями з експлуатації, паспортами тощо (далі - Інструкції з експлуатації)). Ці ЗІЗ мають відповідати вимогам стандартів, зокрема ГОСТ 12.4.011-89 «ССБТ. Средства защиты работающих. Общие требования и классификация».

1.8. Згідно з Законом України «Про охорону праці» ([2694-12](#)) ректор зобов'язаний інформувати під підпис працівника про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, про можливі наслідки їх впливу на здоров'я, а працівник зобов'язаний користуватися наданими ЗІЗ.

1.9. Засоби індивідуального захисту використовують за призначенням згідно з Інструкціями з експлуатації, які повинні бути зрозумілими для працівників. Їх вимоги мають бути включені у відповідні розділи обов'язкових для виконання працівниками документів (Інструкції з охорони праці, технологічні регламенти тощо).

2. Визначення термінів

Засіб індивідуального захисту (далі - засіб захисту) - спорядження, що призначається для носіння користувачем та/або забезпечення його захисту від однієї або кількох видів небезпеки для життя чи здоров'я; {Абзац перший розділу 2 в редакції Наказу Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду № 194 ([z1173-09](#)) від 16.11.2009 } черговий засіб індивідуального захисту (черговий ЗІЗ) - спеціальний одяг, спеціальне взуття чи інший ЗІЗ колективного (безособового) користування, такий як рукавиці чи калоші діелектричні при електроустановках, кожух або плащ непромокальний на зовнішніх постах, які закріплені за певними робочими місцями чи видаються працівникам тільки на час виконання тих робіт, для яких вони передбачені, та передаються однією зміною іншій; запобігання небезпеці - всі вимоги або заходи, які передбачаються або проводяться в Університеті для уникнення або обмеження небезпек, обумовлених професійною діяльністю;

оцінювання небезпек (небезпечних і/чи шкідливих виробничих факторів) - процедура, за якою ректор або уповноважена ним особа, яка відповідає за безпеку виробництва, проводить аналіз ймовірності виникнення та реалізації небезпеки з метою визначення адекватних попереджувальних заходів; передбачувані небезпеки - небезпеки, які ймовірно можуть мати місце у виробничому середовищі; найвищий можливий рівень захисту від передбачуваних небезпек - оптимальний рівень захисту від передбачуваних небезпек, вище якого обмеження, створені за рахунок використання ЗІЗ, заважали б їх ефективному застосуванню протягом періоду дії небезпеки чи у нормальному трудовому процесі.

Інші терміни вживаються у значеннях, вказаних у законах України «Про охорону праці» ([2694-12](#)), «Про підтвердження відповідності» ([2406-14](#)), Технічному регламенті засобів індивідуального захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 № 761 ([761-2008-п](#)), ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять». {Абзац сьомий розділу 2 із змінами, внесеними згідно з наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду №194 ([z1173-09](#)) від 16.11.2009.

3. Порядок визначення потреби та придбання засобів індивідуального захисту

3.1. Придбання ЗІЗ здійснюється у суб'єктів господарювання, які виробляють та/або реалізують продукцію відповідно до чинного законодавства, за умови, що ЗІЗ, які закупаються, мають позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи, сертифікат відповідності чи свідоцтво про визнання відповідності та задовольняють вимоги Технічного регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 № 761.

{Пункт 3.1 розділу III в редакції Наказу Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду № 194 ([z1173-09](#)) від 16.11.2009}.

3.2. При визначенні потреби в ЗІЗ ректор повинен передбачати спеціальний одяг і спеціальне взуття окремо для чоловіків і жінок, вказуючи найменування ЗІЗ, враховуючи їх моделі найменування нормативних документів (ДСТУ, ГОСТ, ТУ тощо), призначення ЗІЗ за захисними властивостями, розмір і зріст, а для захисних касок і запобіжних поясів - типорозміри.

3.3. Якщо існування більше одного шкідливого та/чи небезпечного виробничого фактора робить необхідним для працівника носіння одночасно більше одного ЗІЗ (наприклад: захисної каски, лицьового щитка чи захисних окулярів, шумозахисних навушників), вони повинні бути сумісними та ефективними проти існуючої небезпеки (небезпек).

3.4. В окремих випадках, враховуючи особливості виробництва, ректор може за погодженням з профспілковою організацією Університету (уповноваженою найманими працівниками особою з питань охорони праці, за

відсутності профспілок) замінювати: комбінезон на костюм і навіпаки; костюм - напівкомбінезоном з сорочкою (блузою) або сарафаном з блузою; костюм з сукна на костюм з вогнезахисним або кислотозахисним просоченням, костюм брезентовий на костюм з вогнезахисним або водовідштовхувальним просоченням; черевики (напівчоботи) шкіряні - чоботами гумовими і навіпаки, черевики (напівчоботи) - чоботами і навіпаки, валянки - чоботами і навіпаки.

У разі заміни одних видів спеціального одягу та спеціального взуття на інші не повинні погіршуватись їх захисні властивості та умови праці для користувача.

3.5. У тих випадках, коли такі засоби індивідуального захисту, як запобіжний пояс, діелектричні калоші і рукавиці, діелектричний гумовий килимок, захисні окуляри та щитки, респіратор, протигаз, захисний шолом, підшоломник, накомарник, каска, наплічники, налокітники, саморятівники, шумозахисні навушники, вкладки чи шоломи, світлофільтри, віброзахисні рукавиці та інші ЗІЗ не вказані в Нормам безоплатної видачі ЗІЗ, але передбачені іншими нормативно-правовими актами з охорони праці (Правилами, Інструкціями з охорони праці тощо), вони повинні бути видані працівникам залежно від характеру й умов робіт, що виконуються, на строк носіння до зношення.

3.6. Ректор забезпечує приймання і перевірку ЗІЗ, що надходять в Університеті, на їх відповідність вимогам нормативних документів (ДСТУ, ГОСТ, ТУ), для чого створюється комісія з представників адміністрації, профспілкової організації Університету (уповноваженої найманими працівниками особи з питань охорони праці, за відсутності профспілок).

3.7. У випадку невідповідності спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ вимогам нормативно-технічної документації ректор у встановленому порядку вживає заходів з повернення або заміни неякісних ЗІЗ відповідно до актів законодавства та укладеного договору.

4. Порядок видачі та зберігання спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту

4.1. ЗІЗ, що видаються працівникам безоплатно, є власністю Університету, обліковуються як інвентар і підлягають обов'язковому поверненню при: звільненні з Університету, переведенні на іншу роботу або інше робоче місце, зміні виду робіт, введенні нових технологій, введенні нових або заміні наявних знарядь праці та в інших випадках, коли використання виданих ЗІЗ не є необхідним, а також по закінченні строків їх використання замість одержуваних нових ЗІЗ.

Ректор може видавати працівникам два комплекти спецодягу на два строки використання (носіння) залежно від умов праці та можливості обслуговування ЗІЗ.

4.2. Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, що видаються працівникам, повинні відповідати характеру й умовам їхнього застосування та захисту від існуючих небезпек, підходити працівникові за розміром і зростом (за

необхідності - після відповідного регулювання), не повинні самі призводити до збільшення ризику.

4.3. У разі передчасного зношення ЗІЗ не з вини працівника керівник зобов'язаний замінити їх за свій рахунок. У разі придбання працівником спецодягу, інших ЗІЗ за свої кошти керівник зобов'язаний компенсує всі витрати на умовах, передбачених колективним договором.

За відсутності документів, що підтверджують ціну, компенсація витрат здійснюється за роздрібними цінами виробника або постачальника. Вартість ЗІЗ уточнюється бухгалтерією Університету. Якщо витрати перевищують роздрібні ціни, компенсація різниці може бути виплачена, якщо це обумовлено в колективному договорі.

4.4. У випадку дострокового зносу, пропажі ЗІЗ із встановлених місць їх зберігання або псування і неможливості відновлення керівник зобов'язаний безоплатно видати працівнику інший придатний засіб індивідуального захисту на умовах, передбачених колективним договором.

4.5. ЗІЗ, що були в користуванні, видаються іншим працівникам тільки після відновлення їх придатності (за визначених Інструкціями з їх експлуатації процедур щодо ремонту та заміни деталей ЗІЗ) і в належному гігієнічному стані. Строк використання таких ЗІЗ залежно від їх зношеності встановлюється ректором за погодженням з профспілковою організацією Університету (уповноваженою найманими працівниками особою з питань охорони праці за відсутності профспілок), що має бути обумовлено у колективному договорі, і повинен враховувати характер небезпеки, тривалість перебування працівника під її дією, характеристику робочого місця працівника та не може перевищувати строків використання відповідних ЗІЗ, що видаються в індивідуальне користування згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

4.6. Чергові ЗІЗ повинні утримуватися у призначеному для зберігання приміщенні в належному гігієнічному стані. Вони видаються під відповідальність керівників робіт або керівників змін.

Строки використання чергових ЗІЗ у кожному конкретному випадку залежно від характеру й умов роботи працівників встановлюються керівником за узгодженням з профспілковою організацією Університету (уповноваженою найманими працівниками особою з питань охорони праці, за відсутності профспілок). При цьому строки використання чергових ЗІЗ мають бути не менше строків використання відповідних ЗІЗ, що видаються в індивідуальне користування згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

4.7. Ректор зобов'язаний організувати в Університеті належний облік і контроль за видачею у встановлені строки ЗІЗ працівникам.

4.8. Теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття (костюми на утепленій прокладці, штани на утепленій прокладці, куртки для захисту від понижених температур, кофухи, кофужки, валянки, шапки-вушанки тощо) видаються працівникам з настанням холодної пори року. Порядок їх зберігання з настанням теплої пори року визначається керівником з урахуванням Інструкції з їх експлуатації. Час користування теплим спеціальним одягом і спеціальним

взуттям у межах сезону встановлюється керівником спільно з профспілками (уповноваженою найманими працівниками особою з питань охорони праці, за відсутності профспілок) з урахуванням виробничих і кліматичних умов, що має бути обумовлено в колективному договорі.

4.9. Здавання на зберігання ЗІЗ, закріплених за працівниками, здійснюється за поіменним списком працівників, яким вони були видані. Після зберігання теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття повинні бути в належному стані повернені тим працівникам, від яких вони були прийняті на зберігання.

4.10. Видача працівникам і повернення ними ЗІЗ має обліковуватися в особистій картці обліку спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту.

4.11. Згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ і цим Положенням здобувачам вищої освіти, слухачам, які навчаються в закладах вищої освіти незалежно від форм навчання, на час проходження виробничої практики (виробничого навчання) в Університеті, інструкторам, а також працівникам, які тимчасово або за сумісництвом виконують роботи за професіями та посадами, для яких передбачені ЗІЗ на час виконання цієї роботи, видаються відповідні ЗІЗ.

4.12. Керівникам структурних підрозділів Університету (включаючи майстрів, старших майстрів тощо), а також помічникам працівників, професії (професійні назви робіт) яких передбачені в Нормам безоплатної видачі ЗІЗ, видаються необхідні ЗІЗ, якщо вони безпосередньо беруть участь у виконанні тих робіт, що дають право працівникам відповідних професій на їх одержання.

4.13. Працівникам, які суміщають професії або працюють за сумісництвом, крім ЗІЗ, що видаються їм за основною професією, залежно від виконуваних робіт повинні бути додатково видані ЗІЗ, передбачені нормативно-правовими актами, для виконання робіт за професією за сумісництвом або при суміщенні з урахуванням строків їх придатності. Якщо на робочому місці (в робочій зоні) на працівника діють більше одного небезпечного та/чи шкідливого виробничого фактора, що робить необхідним використання одночасно більше ніж одного ЗІЗ, то такі ЗІЗ повинні бути сумісними один з одним і ефективними проти цих небезпек.

4.14. Керівник зобов'язаний забезпечити відповідні умови зберігання ЗІЗ за Інструкціями з їх експлуатації. Виданий працівникам спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, які за Інструкціями з експлуатації необхідно зберігати в спеціально обладнаних приміщеннях, у тому числі спеціальний одяг працівників які зайняті на роботах із шкідливими для здоров'я речовинами (свинцем, його сплавами і сполуками, ртуттю, етилованим бензином, радіоактивними речовинами тощо), керівник зобов'язаний зберігати у таких приміщеннях, що відповідають СНиП 2.09.04-87 «Административные и бытовые здания» (зі змінами) та вимогам нормативно-правових актів з охорони та гігієни праці.

4.15. Якщо інше не передбачено Інструкціями з експлуатації щодо умов зберігання ЗІЗ, то:

спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, що надходять на склади, повинні зберігатись у приміщеннях з температурою не нижче +10 град.С та не вище +30 град.С при відносній вологості повітря 50-70%;

спеціальний одяг з прогумованих тканин та гумове взуття повинні зберігатись у затемнених приміщеннях (шафах, ємностях) при температурі від +5 град.С до +20 град.С з відотною вологістю повітря 50-70%;

запобіжні пояси повинні зберігатись у підвішеному стані або бути розкладені на стелажах у один ряд;

відстань від підлоги до нижньої частини полиці, стелажа повинна бути не менше 0,2 м; від внутрішніх стін складу і від опалювальних приладів до виробів - не менше 1 м; між стелажми - не менше 0,7 м;

при зберіганні ЗІЗ повинні бути захищені від прямого попадання сонячних променів та спрямованої дії джерел тепла;

забороняється зберігання ЗІЗ у приміщенні разом з кислотами, лугами, розчинниками, бензином, маслами та іншими матеріалами, що можуть бути джерелом шкідливих речовин.

4.16. Взяті на зберігання теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття, що були в ужитку, повинні бути піддані дезінфекції, ретельно очищені від забруднень і пилу, висушені і відремонтовані. Під час зберігання вони підлягають періодичному огляду один раз на 3 місяці.

4.17. В окремих випадках там, де за умовами роботи вказаний порядок зберігання спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ не може бути застосований (на лісозаготівлях, геологорозвідувальних роботах тощо), вони можуть залишатися в неробочий час у працівників, що повинно бути обумовлено в колективному договорі чи в правилах внутрішнього трудового розпорядку Університету.

5. Порядок користування спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту

5.1. Ректор не повинен допускати до роботи працівників без засобів індивідуального захисту, встановлених Нормами безоплатної видачі ЗІЗ та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, а також якщо ЗІЗ знаходяться в забрудненому, несправному стані або з простроченими строками періодичних випробувань, що проводяться відповідно до Інструкцій з їх експлуатації згідно з пунктом 5.7 цього Положення.

5.2. Ректор зобов'язаний переконатися у використанні працівниками ЗІЗ відповідно до Інструкції з їх експлуатації та у відсутності в цих засобах будь-яких змін, що можуть призвести до зниження їх захисних властивостей.

5.3. Працівники зобов'язані бережливо ставитись до виданих їм ЗІЗ, застосовувати їх за призначенням згідно з Інструкціями з експлуатації.

Працівники зобов'язані повідомляти керівника про будь-які недоліки стосовно використання ЗІЗ за призначенням.

5.4. Строки використання ЗІЗ за календарними днями обчислюються з дня їх фактичної видачі за Нормами безоплатної видачі ЗІЗ та не повинні перевищувати їх строків придатності.

5.5. Спеціальний одяг і спеціальне взуття, повернені працівниками до закінчення строків їх придатності, але ще придатні для застосування, повинні бути очищені, відремонтовані та використані за призначенням, а не придатні для використання - списані в установленому законодавством порядку.

5.6. Ректор повинен регулярно проводити навчання та перевірку знань працівників щодо правил користування ЗІЗ згідно з Інструкціями з їх експлуатації та способів регулювання (підгонки) за розміром, надягання, перевірки їх працездатності.

5.7. Ректор зобов'язаний забезпечити відповідно до Інструкції з експлуатації періодичне випробовування та перевірку придатності ЗІЗ (протигазів, саморятівників, респіраторів, запобіжних поясів, електрозахисних засобів, касок, накомарників, а також своєчасну заміну їх деталей, вузлів або інших частин (фільтрів, скляних деталей), якщо їх захисні властивості погіршились або певний час не використовувались. Після перевірки на ЗІЗ повинна бути нанесена відмітка (клеймо, штамп) про термін наступного випробування.

6. Догляд та обслуговування спеціального одягу спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту

6.1. Засіб індивідуального захисту, як правило, призначений для особистого користування. При необхідності використання ЗІЗ декількома працівниками перед кожним застосуванням проводять відповідні санітарно-гігієнічні заходи щодо безпеки користувачів, що включають процедури очищення (хімочищення), прання, обезпилювання, дегазації, дезактивації, дезінфекції тощо.

6.2. Ректор забезпечує належний догляд за ЗІЗ, своєчасне очищення (хімочищення), прання, дезінфекцію, обезпилювання, дегазацію, дезактивацію, знешкодження та ремонт ЗІЗ за процедурами, визначеними Інструкціями з їх експлуатації. Прання спецодягу з тканин із спеціальним просоченням забороняється.

6.3. Обов'язковому хімочищенню підлягає весь утеплений спецодяг, а також спецодяг, оброблений захисним просоченням, якщо інше не визначене в Інструкціях з їх експлуатації. У разі, якщо керівник не організував своєчасне хімочищення або прання спецодягу, він зобов'язаний видати змінні ЗІЗ або відшкодувати працівникові фактичні витрати на хімочищення або прання при поданні ним документів, що підтверджують вартість вказаних послуг.

6.4. Догляд та обслуговування ЗІЗ в Університеті повинні виконуватись підготовленим персоналом, який знає вимоги Інструкцій з їх експлуатації чи спеціалізованою організацією. Інформацію щодо догляду й обслуговування надають кожному працівнику, який використовує ЗІЗ, при їх видачі та при проведенні періодичних інструктажів з питань охорони праці.

6.5. У тих випадках, коли це необхідно за умовами виробництва, на підприємстві повинні облаштовуватись сушарні для спеціального одягу та спеціального взуття, камери для обезпилювання спеціального одягу, а також установки для дегазації, дезактивації, дезінфекції та знешкодження спеціального взуття й інших ЗІЗ.

6.6. Очищення (хімочищення), прання, обезпилювання, дегазація, дезактивація, дезінфекція, знешкодження, ремонт ЗІЗ, заміна їх вузлів, перевіряння експлуатаційних і захисних властивостей ЗІЗ повинні здійснюватись керівником за свій рахунок і в строки, що встановлені в Інструкціях з їх експлуатації, з урахуванням виробничих умов. При цьому повинно бути забезпечено збереження захисних властивостей ЗІЗ. Видача працівникам ЗІЗ після зазначених процедур у непридатному стані або з втратою захисних властивостей не дозволяється.

6.7. Зазначені у пункті 6.6 цього Положення процедури щодо обслуговування ЗІЗ повинні проводитись керівником в той час, коли працівники не зайняті на роботі (у вихідні дні), або під час міжзмінних перерв. При невиконанні цієї умови Ректор повинен видавати працівникові декілька комплектів ЗІЗ. Якщо передбачена одночасна видача працівникам двох або трьох комплектів спеціального одягу, спеціального взуття, зазначені роботи можуть виконуватись в інший час. При цьому працівникам на цей час видаються змінні комплекти, а встановлений строк використання цих ЗІЗ відповідно збільшується.

6.8. Зазначені у пункті 6.6 цього Положення процедури щодо обслуговування ЗІЗ працівників, які зайняті на роботах зі шкідливими для здоров'я речовинами (свинець, його сплави і сполуки ртуть, етилований бензин, радіоактивні речовини тощо), повинні здійснюватись відповідно до Інструкції з їх експлуатації та висновків, приписів і постанов посадових осіб установ і закладів, що здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд.

6.9. У випадку інфекційного захворювання працівника спеціальний одяг, спеціальне взуття й інші ЗІЗ, якими він користувався, та приміщення, в якому вони зберігались, підлягають дезінфекції.

6.10. Спеціальне взуття підлягає регулярному чищенню та змащуванню для чого працівникам повинні бути забезпечені відповідні умови (місця для чищення взуття, щітки, мазі тощо).

7. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального захисту понад встановлені нормами безоплатної видачі ЗІЗ

7.1. Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону праці» ([2694-12](#)) роботодавець згідно з колективним договором може додатково, понад встановлені норми, видавати працівникові певні засоби індивідуального захисту, якщо фактичні умови праці цього працівника вимагають їх застосування.

7.2. Власник або уповноважений ним орган розробляє за участю професійних спілок і реалізує комплексні заходи щодо охорони праці відповідно

до Закону України «Про охорону праці» ([2694-12](#)), зокрема План заходів щодо охорони праці, що включається до колективного договору (далі - План заходів).

План заходів розробляється ректором з метою забезпечення найвищого можливого рівня захисту працівників від передбачуваних небезпек шляхом їх забезпечення додатковими ЗІЗ з урахуванням специфіки виробництва, технологічних процесів, змін в умовах праці, зумовлених технічним прогресом тощо.

7.3. План заходів розробляється за участі первинної профспілкової організації Університету (уповноваженої найманими працівниками особи з питань охорони праці за відсутності профспілки) та визначає заходи щодо забезпечення працівників ЗІЗ понад передбачені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

7.4. Визначені згідно з пунктом 7.2 цього Положення Планом заходів дії повинні відповідати потребам Університету та бути зрозумілими всім його працівникам. План заходів повинен визначати осіб, відповідальних за її опрацювання, впровадження та контроль функціонування, зазначати відповідні дії щодо фінансування поточних потреб для ефективної роботи Плану заходів, включаючи потреби в навчанні, підготовці та інструктажі працівників щодо застосування ЗІЗ, визначати умови використання ЗІЗ, їх номенклатуру, охоплювати догляд та обслуговування ЗІЗ і визначати процедури очищення, хімічного очищення, дезінфекції, пошуку неполадок, визначення необхідності заміни вузлів, перевіряння експлуатаційних характеристик ЗІЗ тощо, враховуючи характер небезпек, тривалість перебування працівника під їх дією, характеристики робочих місць, ефективність дії ЗІЗ, можливості їх зберігання, обслуговування тощо.

Зміст Плану заходів в частині засобів індивідуального захисту органів дихання, як одного з найбільш складних і важливих видів ЗІЗ, повинен відповідати ДСТУ Е № 529:2006 «Засоби індивідуального захисту органів дихання. Рекомендації щодо вибору, використання, догляду і обслуговування. Настанова» (Е № 529:2005, IDT).

7.5. Керівник зобов'язаний з'ясувати, чи відповідає ЗІЗ, який він планує застосовувати, існуючим на робочому місці умовам праці та небезпекам.

Керівник попередньо зобов'язаний провести:

визначення за результатами атестації робочих місць за умовами праці чи проведених інструментальних досліджень значень (рівнів, концентрацій) шкідливих і/чи небезпечних факторів виробничого середовища, яких не можна уникнути за допомогою організаційних, технічних, технологічних та інших заходів, а також засобів колективного захисту;

визначення характеристик, які повинні мати ЗІЗ, для ефективного захисту працівників, беручи до уваги незручності, які вони можуть створювати самі;

порівняння ЗІЗ за необхідними захисними властивостями, експлуатаційними й ергономічними характеристиками з огляду на специфіку їх безпосереднього використання.

7.6. Визначення потреби в засобах індивідуального захисту понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ в Університеті здійснюється на підставі зазначених у пункті 7.5 цього Положення дій у кількості та номенклатурі ЗІЗ, що враховує чисельність працівників, яким вони мають бути видані.

Орієнтовний перелік небезпечних ситуацій, за яких використовуються ЗІЗ понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

7.7. Для полегшення вибору ЗІЗ понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ керівник має користуватись Орієнтовним переліком робіт, які вимагають застосування певних видів ЗІЗ. За результатами проведених заходів складають таблицю врахування небезпек щодо обґрунтування використання ЗІЗ.

В.о. начальника відділу охорони праці
та пожежної безпеки

Сергій СИЛЬЧЕНКО

ВНЕСЕНО

Провідний інженер з охорони праці
відділу охорони праці та пожежної безпеки

В. ЖДАНОВА

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора з економіки та
розвитку інфраструктури

О. ДМИТРУК

В.о. начальника відділу роботи з персоналом

О. САЙКОВА

В.о. начальника юридичної служби

С. СИДОРЕНКО

Провідний редактор літературний

Т. ЖЕРЕВЧУК